

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 37870-01-21 פלוני נ' אלמוני ואח'

לפני כבוד השופט הבכיר שאהר אטרש – אב"ד
כבוד השופט ערפאת טאהא
כבוד השופטת תמר נסים שי

המערער:

פלוני

ע"י ב"כ עוה"ד איימן אבוריא ואח'

נגד

המשיבים:

1. אלמוני

ע"י ב"כ עוה"ד מוחמד סבאח

2. אלמוני

ע"י ב"כ עוה"ד הישאם הוארי

ערעור על פסק דינו של בית משפט לענייני משפחה נצרת (כב' השופט מחמוד שדאפנה) בתמ"ש

5.12.2020 מיום 29884-07-20

1

פסק דין

2

3

השופטת ת' נסים שי :

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה בנצרת (כב' השופט מחמוד שדאפנה) מיום 5.12.20 בת"א 29884-07-20, במסגרתו דחה בית המשפט קמא על הסף את תביעת המערער, מטעמים של התיישנות, שיהוי, השתק, אי צירוף בעלי דין נדרשים וחוסר תום לב.

2. רקע עובדתי בתמצית

המערער והמשיבים הם אחים, ילדיו של המנוח ז"ל (להלן: "המנוח"). המנוח היה בחייו הבעלים הרשום של 6***/5*** חלקים במקרקעין הידועים כגו"ח 1***1* מאדמות נצרת (ולהלן: המקרקעין).

בין הצדדים לערעור התנהלו בבית המשפט לענייני משפחה מספר הליכים הנוגעים לעיזבון של המנוח. בין היתר, במסגרתם ניתן צו קיום צוואה, אשר הסדיר את חלוקת מקרקעי המנוח ונכסיו, וכן תביעות שהיו עומדות ותלויות נמחקו בהסכמה ללא חיוב בהוצאות.

הערעור כאן נסוב על תביעה שהגיש המערער לבית המשפט קמא ביום 14.7.20, במסגרתה טען כי בין שנות ה-70 לשנות ה-90, הוא שילם מכיסו עבור בניית 2 נכסים במקרקעי המנוח, בסכום כולל של 1,536,000 ₪. המערער עתר (שם) כי יוצהר שהוא זה שבנה את המבנים כמפורט שם ובסכום כאמור, וכן כי בנה את הנכסים על זכויות מסוימות שרכש

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 37870-01-21 פלוני נ' אלמוני ואח'

מהמנוח. לחילופין ביקש לקבוע כי הנתבעים (המשיבים כאן) חבים לו, יחד ולחוד כספים
בעבור הבנייה והשימוש בה.
במסגרת כתב ההגנה שהגישו, העלו המשיבים מספר טענות מקדמיות, מכוחן עתרו לדחות
את התביעה על הסף. לטענתם, עילת התביעה התיישנה זה מכבר, שעה שכלל האירועים
אליהם הפנה המערער בכתב התביעה התרחשו בין שנות ה-70 ושנות ה-90. עוד הוסיפו
וטענו כי התביעה הוגשה בשיהוי ניכר, וכי המערער נמנע מלצרף לה את כל יורשי המנוח. כן
טענו המשיבים כי עניינם של הנכסים מושא התביעה, אשר הינם חלק מעיזבון המנוח, כבר
הוכרע במסגרת הליכים קודמים אותם ניהלו הצדדים, ועל כן קיים מעשה בית דין
והמערער מושתק מלטעון בעניינם של נכסים אלו. המשיבים הוסיפו וטענו שהמערער כבר
הגיש תביעה קודמת בה עתר לסעד זהה וזו נדחתה בהסכמת הצדדים, במסגרת פסק דין
שניתן ביום 2.7.20. לבסוף טענו כי התביעה הוגשה בחוסר תום לב, כאשר המערער מנסה
להטעות את בית המשפט, תוך הצגת עובדות שגויות ומצגי שווא.

פסק דינו של בית המשפט קמא

3.

במסגרת פסק דינו קבע בית המשפט קמא כי דין בקשת המשיבים להתקבל על כל
מרכיביה. בית המשפט קמא ציין כי מאחר ועסקינן בתביעה כספית, הרי שתקופת
ההתיישנות עומדת על 7 שנים. מקום בו, לטענת המערער עצמו, עוסקת התביעה באירועים
שהחלו בשנת 1977 והסתיימו בשנת 1999 לכל המאוחר, כאשר המערער לא פנה קודם לכן
בתביעה או בדרישה לקבלת הכספים הנטענים, הרי לא יכול להיות ספק כי חלפה תקופת
ההתיישנות. בית המשפט הוסיף וציין כי אף שיש באמור די על מנת להורות על דחיית
התביעה, הוא מצא לבחון ולקבל אף את יתר טענות המשיבים.

לעניין זה קבע בית המשפט קמא כי סוגיית הנכסים אליהם התייחס המערער הוכרעה
בפסק דין חלוט במסגרת ההליכים שהתנהלו בין הצדדים בעבר, אשר הסדיר את חלוקת כל
הנכסים בין בעלי הדין ושאר יורשיו של המנוח. בנוסף, המערער הגיש תביעה זהה לזו
הנוכחית בעבר, וזו נדחתה בהסכמת הצדדים. לאור האמור קבע בית המשפט קמא כי
המדובר בתביעה משוחררת, אשר מוגשת בהעדר תום לב מובהק, וכי המערער מנוע כיום
להעלות כל טענה הנוגעת לנכסים מושא התביעה.

בית המשפט קמא הוסיף וקבע כי התביעה אף הוגשה בשיהוי ניכר ומשמעותי ביותר, אשר
בנסיבות העניין כמוהו כזניחת התביעה. כן הוסיף, כי גם אם היה מקום לאפשר למערער
להמשיך בתביעתו מבחינה משפטית, ניתן היה להורות על דחייתה בשל היותה לקויה,
שטחית ומסורבלת, כאשר אף לא צורפו אליה כל בעלי הדין הנדרשים והמתבקשים.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 37870-01-21 פלוני נ' אלמוני ואח'

1 נוכח כל האמור לעיל, הורה בית המשפט קמא על דחיית התביעה על הסף, תוך חיוב
2 המערער בהוצאות ושכ"ט עו"ד בסכום כולל של 15,000 ₪.

4. טענות הצדדים בתמצית

3
4
5
6 א. לטענת המערער, שגה בית המשפט קמא עת קבע כי התביעה התיישנה, תוך שמגד דן
7 בתביעות שהוגשו קודם לכן ע"י המשיב 2, אשר עסקו אף הן במקרקעין הנידונים. לטענתו,
8 מקום בו הוא לא טען בעבר כי התביעות אותן הגיש המשיב 2 התיישנו, הרי שבהתאם
9 להוראות סעיף 4 לחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958, כלל לא ניתן היה להעלות טענת
10 התיישנות בתביעה שכנגד אותה הגיש.

11
12 המערער הוסיף וטען כי לא נפל כל שיהוי בהגשת התביעה, וזאת מקום בו צו קיום הצוואה
13 של המנוח התקבל רק ביום 6.2.19, שאז נולדה עילת התביעה. לטענת המערער, רק במועד
14 זה הבין לראשונה כי על פי צו הירושה שהתקבל, הוא ינושל מהנכסים אותם בנה. לטענת
15 המערער, הגם שסוגיית הבעלות בנכסים הוכרעה, הרי ששאלת עלויות בנייתם טרם נדונה
16 ואין כל מקום למנוע ממנו לדרוש את השבת הכספים שהוציא עבור בנייתם.

17
18 עוד טען המערער, כי שגה בית המשפט קמא בקביעתו כי הוא מושתק או מנוע מלטעון
19 לעניינם של הנכסים מושא הערעור. לטענתו, הגם שבמסגרת הליכים קודמים הסכים לכבד
20 את צוואת המנוח, הרי שמעולם לא ויתר על הכספים המגיעים לו בשל בניית הנכסים, אשר
21 אין מחלוקת כי נבנו על ידו.

22
23 אשר לאי צירוף צדדים רלוונטיים לתביעה שהגיש, המערער טען כי נמנע מצירוף שאר
24 האחים נוכח מצבם הכספי והבריאותי, בגינו מחל להם המערער על חובם כלפיו.

25
26 לבסוף ציין המערער, כי שגה בית המשפט קמא עת ייחס לו התנהלות בחוסר תום לב,
27 כאשר כל רצונו הוא לעמוד על זכויותיו ולקבל החזר כספי עבור הנכסים אותם בנה ואשר
28 הועברו בסופו של יום לידי המשיבים.

29
30 ב. סמכו המשיבים ידיהם על כלל קביעותיו של בית המשפט קמא בפסק הדין
31 וביקשו לדחות את הערעור תוך חיוב המערער בהוצאות.

32
33 5. במהלך הדיון בערעור ולאור העובדה כי עסקינן בסכסוך בין בני משפחה, ניסינו להביא את
34 הצדדים להבנה אשר תייתר את המשך ההליך. בהמשך אף הסכימו הצדדים לפנות להליך
35 גישור, אשר למרבה הצער לא צלח. בנסיבות אלו, אין מנוס מלהכריע בערעור.

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 37870-01-21 פלוני נ' אלמוני ואח'

6. דיון והכרעה

לאחר שבחנתי את פסק דינו של בית המשפט קמא, כתב הערעור ותשובת המשיבים, נחה דעתי כי דינו של הערעור להידחות.

אכן, כבר נפסק לא פעם כי סילוק על הסף הוא סעד קיצוני, המביא למחיקה או לדחייה של תובענה טרם התבררה לגופה, ועל כן יש להשתמש בו רק במקרים בהם ברור כי גם אם יוכחו מלוא הטענות בכתב התביעה לא יוכל התובע לקבל את הסעד המבוקש (ע"א 5634/05 **צוקית הכרמל פרוייקטים בע"מ נ' מיכה צח חברה לקבלנות כללית בע"מ** (4.6.2007)). יחד עם זאת, במקרים מתאימים רשאי בית המשפט בכל עת להורות על סילוקה על הסף של תביעה, במטרה לסנן תביעות סרק ובכך לחסוך בזמן שיפוטי ובהוצאות לצדדים ובמיוחד לנתבע (רע"א 6938/19 **דני אילני נ' פייר ברוך** (מיום 20.8.20)).

בענייננו, נראה כי הטעם המרכזי אשר הצדיק את סילוק התביעה של המערער על הסף, הינו קיומו של מעשה בית דין, אשר הקים מחסום דיוני מפני הגשת התביעה. לעניין זה נקבע:

"הכלל של השתק פלוגתא כמו הכלל של השתק עילה חוסים תחת כנפי הכלל הגדול והחשוב של מעשה בית דין. עקרו של כלל גדול זה הוא שיש עניין - מבחינת בעלי הדין המתדיינים, מבחינת מערכת המשפט ומבחינת הדין - כי יבוא סוף להתדיינות בעניין שבו היה לבעלי הדין יומם בבית המשפט; בעניין בו מוצו ההליכים או היתה הזדמנות לבעלי הדין למצות את ההליך עד תום" (ע"א 1418/90 **מרים מאור נ' אריה הרשנהורן, מה (3) 95).**

כפי שהבהיר בית המשפט קמא, סוגיית הנכסים מושא הערעור כבר נדונה והוכרעה במסגרת הליכים קודמים שהתנהלו בין הצדדים בכל הנוגע לעיזבון המנוח, בסיומם ניתן צו קיום לצוואת המנוח משנת 2004 ונמחקו כלל התביעות ההדדיות שהוגשו בין הצדדים, הנוגעות בין היתר לנכסים מושא התביעה, ללא צו להוצאות. כעולה מפרוטוקול הדיון בתיקים מיום 6.2.20 (ת"ע 64307-05-17 ואח'), הצהיר המערער מפורשות **"אני מסכים למשוך את כל התביעות ומסכים שיינתן צו קיום הצוואה לצוואת המנוח מיום 26.6.04"**.

אם לא די באמור, הרי שבעולה מפסק הדין, המערער הגיש תביעה זוהה לתביעה מושא הערעור (תמ"ש 37212-02-20), במסגרתה טען, בין היתר, כי הוא זכאי לקבל מהמשיבים

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 37870-01-21 פלוני נ' אלמוני ואח'

1 החזר כספי בעבור המבנים מושא הערעור (הגם שלא נקב בסכום), ותביעה זו נדחתה
2 בהסכמת הצדדים, תוך שהמשיבים אף מוותרים על פסיקת הוצאות כנגד המערער.
3
4 המערער אומנם טען בכתב הערעור המתוקן כי לא קיים השתק כלשהו המונע ממנו לטעון
5 בעניינים הכספיים העומדים בבסיס נכסיו של המנוח, שעה שאלו לא נבחנו בעבר. אולם,
6 טענה זו נטענה באופן לאקוני בלבד, ללא כל פירוט ומבלי שהמערער תמך אותה בכל מסמך
7 מאמת, כגון צירוף כתבי הטענות אשר נמחקו בהסכמת הצדדים או צירוף העתק התביעה
8 הזהה שנדחתה.
9

10 לאור האמור, מקובלת עלי עמדת בית המשפט קמא ולפיה המדובר ב"תביעה הכוללת
11 סעדים שכבר הוגשו ונידונו ע"י ביהמ"ש ומדובר בתביעה משוחזרת שמוגשת בהעדר תום
12 לב מובהק, תוך התעלמות מוחלטת מפסקי הדין שניתנו במסגרת ההליכים הקשורים
13 שניהלו הצדדים בכל המחלוקות שביניהם". למערער כבר ניתן יומו בבית המשפט והוא
14 מיצה עד תום את זכותו לטעון לעניין זכויות הקיימות לו מכוח הנכסים מושא הערעור,
15 באופן המקים מחסום דיוני מלשוב ולעסוק בעניינים אלו, תוך המשך גרירת המשיבים
16 להליכים משפטיים.
17

18 לאור האמור עולה כי דין הערעור להידחות גם ללא צורך לבחון מתי נולדה עילת התביעה
19 של המערער (סוגיה אשר מקובלת עלי הטענה כי לא קיבלה ביטוי מספק בפסק הדין) וכן
20 את יתר נימוקיו של בית המשפט קמא. עם זאת, אציין בתמצית כי מקום בו התביעה
21 הוגשה כנגד עיזבון המנוח, וכאשר חלק נכבד מטענות המערער בכתב התביעה מופנות כלפי
22 העיזבון, לא יכול כמובן המערער להחליט על דעת עצמו שלא לצרף את כלל יורשי המנוח
23 כמשיבים לתביעה, וגם באמור יש להצדיק את דחיית הערעור.
24

25 **סוף דבר** 7.

26
27 על כן, לו תישמע דעתי אציע לחבריי לדחות את הערעור על כל חלקיו, תוך חיוב המערער
28 בהוצאות ושכר טרחת המשיבים בסכום כולל של 15,000 ₪ (סך של 7,500 ₪ לכל אחד).
29 המזכירות תעביר את הסך הנ"ל לצדדים באמצעות ב"כ מתוך העירבון שהופקד.
30
31

תמר נסים שי,
שופטת

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 37870-01-21 פלוני נ' אלמוני ואח'

1
2
3
4
5

השופט הבכיר ש' אטרש :

אני מסכים.

שאהר אטרש,
שופט בכיר

6
7

השופט ע' טאהא :

אני מסכים.

ערפאת טאהא,
שופט

8
9
10
11
12
13
14
15
16

הוחלט, אפוא, פה אחד כאמור בחוות דעתה של כב' השופטת תמר נסים שי.

ניתן היום, ט"ז שבט תשפ"ב, 18 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

אנו מתירים את פרסום פסק הדין ללא פרטים מזהים.

תמר נסים שי,
שופטת

ערפאת טאהא,
שופט

שאהר אטרש,
שופט בכיר

17
18
19
20
21